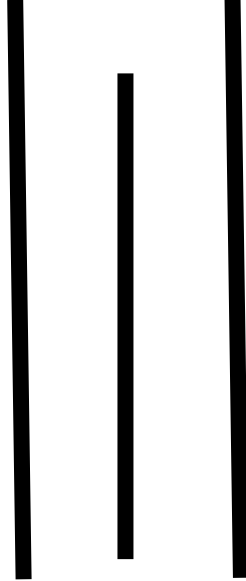

सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषक समूह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६

सन्दकपुर गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड:३

संख्या: ८

मिति : २०७६।०७।०६

भाग-२ सन्दकपुर गाउँपालिका

नेपालको संविधानको धारा २१४ को उपधारा (१) बमोजिमको सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाबाट पारित उल्लेखित **सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषक समूह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६ लाई** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

सन्दकपुर गाउँपालिका

इलाम

कार्यपालिकाबाट पारित मिति : २०७६।०७।०५

प्रमाणिकरण मिति: २०७६।०७।०५

सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषक समूह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६

परम्परागत कृषि प्रणालीलाई विकसित गरी वैज्ञानिक प्रविधिको अवलम्बन गर्दै कृषि पेशालाई विविधिकरण, व्यावसायीकरण मार्फत औद्योगिकरणको निमित्त कृषकहरूलाई नयाँ प्रविधि तर्फ आकर्षित गर्न, उत्प्रेरित गर्न, सो को अभ्यास गराउदै यस्ता प्रविधिको अवलम्बन गर्ने गराउने उद्देश्य अनुरु प्रविधिलाई सरल र सहजरूपमा कृषकमाभक्त पुऱ्याउन कृषकहरूको वैयक्तिक तथा संस्थागत विकासका लागि कृषक समूह गठन गर्न आवश्यक भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३, दफा ११ को उपदफा (२) (१) (ण) (१), (द) (१), (द) (५) बमोजिम तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन २०७५ लाई आधार लिइ कृषक समुह गठन, परिचालन र नियमन गन “कृषक समूह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६” तयार गरी लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क). यो कार्यविधिको नाम “कृषक समूह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६” हुनेछ ।

(ख). यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भए पछि तुरुन्त लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा :

(क) “समूह” भन्नाले व्यावसायिक कृषि प्रणाली अवलम्बन गर्ने उद्देश्यका लागि गठन भएका ५ वा सो भन्दा बढी २५ जना सम्मको कृषकहरूको समूहलाई बुझाउनेछ ।

(ख) “कृषि” भन्नाले सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७४ को दफा २ (छ) बमोजिमका कार्यहरूलाई जनाउनेछ ।

(ग) “कृषि व्यवसाय” भन्नाले सन्दकपुरगाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७४ को दफा २ (ट) बमोजिमका व्यावसायिक कार्यहरूलाई बुझाउनेछ ।

(घ) “गाउँपालिका” भन्नाले सन्दकपुर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय देउरालीलाई जनाउनेछ ।

(ङ) “शाखा” भन्नाले सन्दकपुरगाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय देउरालीको कृषि विकास शाखा र पशुपन्छी विकास शाखालाई जनाउनेछ ।

(च) “अध्यक्ष” भन्नाले यसै निर्देशिका बमोजिम गठित कृषक समूहको अध्यक्षलाई जनाउनेछ ।

(छ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले यसै निर्देशिका बमोजिम गठित कृषक समूहको उपाध्यक्षलाई जनाउनेछ ।

(ज). “सचिव” भन्नाले यसै निर्देशिका बमोजिम गठित कृषक समूहको सचिवलाई जनाउनेछ ।

(झ) “सदस्य” भन्नाले यसै निर्देशिका बमोजिम कृषक समूहको सदस्यलाई बुझाउनेछ ।

(ञ). “सेवा केन्द्र” भन्नाले सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सञ्चालन हुने कृषि तथा पशु सेवा प्रसार कार्यको लागि कृषकहरूले सम्पर्क गर्ने फिल्ड स्तरमा रहेक वा पशुपन्छी शाखाको इकाई कार्यालयलाई बुझाउनेछ ।

- (ट) “कार्यालय प्रमुख” भन्नाले सन्दकपुर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बुझाउनेछ ।
- (ठ) “शाखा प्रमुख” भन्नाले सन्दकपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय देउरालीको सम्बन्धित कृषि वा पशु सेवा शाखाको शाखा प्रमुख लाई बुझाउनेछ ।
- (ड) “बैठक”भन्नाले कृषक समूहको बस्ने बैठकलाई बुझाउनेछ ।
- (ढ) “समिति” भन्नाले सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्धन ऐन, २०७४ को दफा ६ बमोजिमको स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्धन समितिलाई बुझाउनेछ ।

परिच्छेद २

कृषक समूह गठनको उद्देश्य :

३.समूहको उद्देश्य तथा कार्यहरू: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्धन ऐन, २०७४ ले तोके बमोजिमका विभिन्न कृषि सम्बन्धी कार्यहरूको सम्पादनका लागि कृषकहरूका माझ गरिने उन्नत कृषि प्रविधि प्रचार प्रसार कार्यलाई सहज तुल्याउन, कृषकहरूको कृषि सम्बन्धी क्षमता र नेतृत्व विकास गर्न, कृषक बचत मार्फत सामुदायिक बचत र सामुदायिक पूँजीको विकास लगायतका कार्यहरू मार्फत कृषिको व्यवसायिकरणका निमित्त सञ्चालन गरिने कृषि विकास कार्यक्रमहरूमा सेवा प्रवाहका लागि कृषक समूह सजिलो र दिगो माध्यम भएकोले स्थानीय स्तरमा कृषक समूह गठन गर्नु आवश्यक रहेकोछ । यस निर्देशिका बमोजिम गठन हुने समूहको उद्देश्य तथा कार्यहरू निम्न अनुसार छन :

- (क). समूह सदस्यहरूको बसोबास रहेको भौगोलिक गाउँ टोल क्षेत्रको जलवायु सुहाउदो पशुपालन तथा कृषि वालीनालीहरूमा व्यवसायीकरण र विविधिकरणका नयाँ प्रविधि अपनाउदै उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने ।
- (ख) समूहमा उन्नत वीउ विजन तथा रासायनिक मल लगायत कृषि तथा पशुपन्छी उत्पादन सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्ने
- (ग) खेतीयोग्य जमिनमा सिंचाइको व्यवस्थापन गर्ने ।
- (घ) प्राङ्गिक उत्पादनमा जोड दिने।
- (ड) कृषि सामग्री तथा कृषि उपजहरूको बजारीकरणका कार्यहरू गर्ने ।
- (च) कृषि उत्पादन प्रवर्धन, प्रशोधन र बजारीकरण एवं पशु प्रजननका कार्यहरू, पशुआहारा, पशु स्वास्थ्य र पशु तथा पशुपन्छी बजारीकरणका पशु सेवा प्रविधिको प्रचार प्रसारका कार्यहरू गर्ने ।
- (छ). गोठ तथा भकारो सुधार गर्ने ।
- (ज) मौरी पालन तथा च्याउ खेती गर्ने ।
- (झ) बेमौसमी तथा मौसमी तरकारीहरूको उत्पादन र बजारीकरण गर्ने ।

- (ज) नयाँ प्रविधिहरूको परीक्षण गर्ने।
- (ट) सरकारी तथा गैरसरकारी एवं समुदायमा आधारित निकायहरू सँगको साभेदारी र सहकार्यमा कृषि विकास सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- (ठ) जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्धन र विकास गर्ने ।
- (ड) कृषि वन वातावरण संरक्षण सम्बर्धन र विकासका सबै कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।
- (ढ). मासिक हितकोष संकलन र परिचालन गर्ने।
- (ण) समूहले तोके बमोजिमका कृषि विकास सम्बन्धी अन्य विविध कार्यहरू गर्ने ।

परिच्छेद ३

कृषक समूह गठन तथा समूह दर्ता

४ कृषक समूह गठन तथा समूह दर्ता

(क) समूहमा कृषक संख्या : खेती योग्य जग्गाको एउटै ब्लक बनाउन सकिने गरी जग्गाको भोगचलन कर्ताहरू वा एकै उद्देश्यका लागि कृषि वा पशु पालन गरी आएका वा गर्ने १५ देखि २५ जना सम्मका कृषकहरू स्वःस्फूर्त रूपमा आफैं वा कार्यालयको प्राविधिक कर्मचारीको सहयोगमा घरधुरी एक मात्र सदस्य रहने गरी कृषक समूह गठन गर्न सक्ने छन् । तर कुनै विशेष प्रयोजनका लागि १५ जवान सदस्य पुऱ्याउन नसकिने अवस्थामा कम्तीमा ५ जवान कृषक मात्र भए पनि समूह गठन गर्न सकिनेछ ।

(ख). कार्यालयबाट सहजिकरण : उन्नत कृषि प्रणाली अपनाउनका लागि समूह गठन गरी कृषि प्रसार कार्यक्रममा सहभागी हुन कृषकहरूबाट अनुरोध भएमा सम्बन्धित प्राविधिकले कृषक समूह गठन तथा परिचालन कार्यमा सहजिकरण गर्नेछन् ।

(ग). स्टेशनरी सहयोग : समूह गठन गर्नका लागि कार्यालयले समूह बैठकका लागि रजिष्टर, कलम, फायलहरू लगायत केही स्टेशनरी खर्चका लागि गाउँपालिकाको बजेट उपलब्ध भएसम्म सहयोग गर्न सक्नेछ ।

(घ) समूह दर्ताको लागि निवेदन दिनु पर्ने: समूहबाट तयार गरिएको विधानको सबै पानामा समूहका सबै सदस्यहरूबाट प्रमाणित गरी अनुसूचि १ बमोजिमको निवेदन दिनु पर्नेछ । यस अघि जिल्ला कृषि विकास कार्यालय वा अन्य कुनै संघ सस्थाहरूमा दर्ताभएको समूहको हकमा पुराना प्रमाणपत्रहरू तथा प्रगति देखिने अन्य कागजातहरू समेत संलग्न राख्नु पर्नेछ ।

(ङ) समूहको आफ्नो विधान र छाप हुनु पर्ने: समूहको विधानको साथमा समूहको बैठकको निर्णय, समूह दर्ताको लागि कार्यालयलाई लेखिएको पत्र र अनुसूचि २ बमोजिमको सदस्य कृषकहरूको विवरण संलग्न राख्नु पर्नेछ । समूहले

आफ्नो विधान तयार गर्नका लागि मस्यौदा विधान कार्यालयबाट प्राप्त गर्न सक्ने छन । उक्त मस्यौदालाई आफ्नो भौगोलिकता र उद्देश्य अनुकूल परिमार्जन गर्न सकिने छ । समूहको आफ्नै छाप हुनु पर्ने छ ।

(च) सर्व सहमति र सहमति :समूह गठन गर्दा समूहमा रहने विभिन्न पदाधिकारीहरु सर्व सम्मतबाट चयन हुने छन । कुनै किसिमले सर्वसम्मत हुन नसकेमा प्रचलित ब्यवस्था बमोजिम निर्वाचनद्वारा सदस्यहरुबाट पदाधिकारीहरु चयन गरिने छन । यसरी गरिने निर्वाचनमा समूहको अनुरोधमा गाउँपालिकाबाट सहजिकरण हुन सक्नेछ ।

(छ) समूह दर्ता : यसरी गठन भएको समूहलाई गाउँपालिकाको कृषि वा पशु सेवा शाखामा अनुसूचि ४ को ढाँचामा दर्ता कितावमा दर्ता गर्नेछ ।

(ज) समूह दर्तामा दस्तुर नलाग्ने : उपरोक्त बमोजिम दर्ता हुन आएको समूह दर्ता गर्दा कुनै पनि किसिमको शुल्क लाग्ने छैन ।

(झ) समूह दर्ता प्रमाण पत्र : कार्यालयको निर्णय अनुसार दर्ता गरिने समूहलाई अनुसूचि ३ बमोजिमको समूह दर्ता प्रमाण दिईने छ । समूह दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त गरे पछि कार्यालयमा सो को अभिलेखीकरण भएको मनिने छ । समूह दर्ता भए पछि यस्ता समूहहरु गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रममा सहकार्य गर्नेछन ।

(ञ)निःशुल्क नवीकरण :समूह गठन र दर्ता उप्रान्त प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्रमा समूह नवीकरण गर्नु पर्ने छ । अन्यथा तोकिए बमोजिम जरिवाना लाग्नेछ ।

परिच्छेद ४

कृषक समूह परिचालन

५. समूह परिचालन सम्बन्धि व्यवस्था

(क)मासिक बैठक बस्नु पर्ने : समूह गठन पश्चात कृषकहरु आफ्ना कृषि कार्यहरुका बारेमा छलफल गर्न नियमित रुपमा महिनामा एक पटक समूह बैठक अनिवार्य रुपमा बस्नु पर्नेछ । समूहको आवश्यकता अनुसार जुनसुकै बेला पनि समूहको बैठक बस्न सक्नेछ ।

(ख)हित कोष संकलन र परिचालन :बैठकको निर्णय अनुसार मासिक बैठकमा सदस्यहरुले हित कोष संकलन गरि जम्मा गर्ने छन । समूहको हित कोषबाट कृषि प्रयोजनका लागि तोकिए बमोजिम व्याजदरमा सदस्यहरुले ऋण लिन पाउने छन ।

(ग)समूहको बैंक खाता सञ्चालन : नजिकको बैंकमा समूहको खाता खोल्ने छ। जसमा कोषाध्यक्षको अनिवार्य सहित समूहको निर्णय अनुसार कम्तीमा अन्य १ जना सदस्य समेतको संयुक्त दस्तखतमा खाता सञ्चालन हुनेछ ।

(घ)बाली पात्रो/कार्ययोजना तयार गर्ने :समूहमा सदस्यहरूले प्राविधिकको सहयोगमा बाली पात्रो एवं पशुपालनका लागि (आर्ध्वार्षिक मासिक/चौमासिक/वार्षिक) कार्ययोजना तयार गर्ने छन । तयार भएको कार्य योजना अनुसार समुह सदस्यहरूले बाली तथा पशुपन्ध्री उत्पादन र बजारीकरणका कार्य योजनाहरू अवलम्बन गर्ने छन ।

(ङ) समूहको निर्णय समूह पद्धतिमा गरिनु पर्ने :समूहमा आइपर्ने प्राविधिक समस्याहरू सम्बन्धित प्राविधिकको सहयोगमा निवारण गर्ने छन । समूहमा आइपर्ने अन्य समस्याहरू समूहको निर्णय अनुसार समाधान गरिनु पर्ने छ । सो हुन नसकेमा प्रचलित व्यवस्था अनुसार हुनेछ । समूहको अनुरोधमा कार्यालयबाट सो को सहजिकरण गर्न सकिनेछ ।

(च) समूहको रेकर्ड: समूहको एक फायल शाखा /कृषि सेवा केन्द्रमा रहने छ जसमा समूहको निर्णय, विभिन्न कार्यक्रमहरूमा सहभागी भएको रेकर्डहरू, समूहको बैंक खाताको स्टेटमेन्ट आदि रहने छन । समूहले पनि आफ्ना कृषाकलापहरूको रेकर्ड अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।

(छ)खेती खर्चको विवरण राख्नु पर्ने : समूहका प्रत्येक सदस्यहरूले आफूले लगाएको बाली तथा पशुपालन कार्यको उत्पादन, भन्डारण, ढुवानी, बजारीकरण लगायत सबैकार्यहरूको लागत खर्च र विक्रीबाट भएको आम्दानीको अभिलेख राख्नु पर्नेछ र अध्ययन लगायतका प्रयोजनका लागि गाउँपालिकाबाट माग भएको अवस्थामा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ज)प्रगति प्रतिवेदन र समीक्षा : समूहले प्रत्येक मासिक बैठकमा गरिएका निर्णयहरूको कार्यान्वयन अवस्था, प्राप्त भएको उपलब्धि र प्रगतिहरू, परि आएका समस्याहरू, समस्या समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरू र सो को प्रतिफल, बालीनालीको अवस्था, बालीनालीहरू लगाउदा भएको खर्च र बाली कटानी उपरान्त विक्री गरी भएको आम्दानी आदि कार्यहरूको चौमासिक समीक्षा गर्नु पर्ने छ ।

६. गाउस्तरीय कृषक मूल समिति : गाउमा रहेका सबै कृषकहरूको संजालका रूपमा गाउ भित्रका सबै कृषक समूहहरूका प्रतिनिधिमूलक संस्थाका रूपमा एक गाउस्तरीय कृषक मूल समितिको गठन गर्न सकिनेछ । यसको सञ्चालन कार्यविधि तोके बमोजिम हुनेछ ।

७.कृषि सहकारीमा परिणत हुने : कृषक समूह गठन पश्चात समूहगत अभ्यासहरूको अनुभवको आधारमा सहकारीतामा परिणत हुन चाहेमा प्रचलित कानूनानुसार कृषि सहकारीमा परिणत हुन सक्नेछ । यस्तो अवस्थामा साविक कृषक समूहले गरेका सबैकार्यहरू सोही सहकारी संस्थाबाट गरे सरह मान्य हुनेछ ।

८.अन्यलाई पनि ज्ञान बुझाउनु पर्ने : समूह गठन र कृषि प्रविधि अभ्यासको क्रममा पाएको र आफूमा भएको ज्ञान सो सम्बन्धी अभिरुची राख्ने अन्यलाई पनि बुझाउनु पर्ने छ । समूहले प्राविधिक र अन्य कृषकहरूको बीचमा सहजिकरणको कार्य पनि गर्न सक्ने छन ।

९. समूहमा अन्य सामाजिक विषयहरुको सन्दर्भ : सामाजिक न्यायको सिद्धान्तमा आधारित भई समूह सदस्यहरु नेतृत्व विकास, उन्नत खेती प्रणालीको अवलम्बन, सामुदायिक स्वास्थ्य, शिक्षा, पर्यटन तथा रोजगारी प्रवर्द्धनका अन्य कार्यहरुमा पनि अभिरुची लिनेछन र समूहको निर्णय अनुसार यस्तो कार्यमा अरुलाई सहयोग समेत गर्नेछन ।

१०. टोल विकास संस्थाले कृषक समूह परिचालन गर्न सक्ने: गाउँपालिकाबाट गठन भएका र गठन हुने टोल विकास संस्थाहरु गाउँपालिकाबाट तोकिए बमोजिम समूह दर्ता गरी कृषक समूहको रुपमा पनि कार्य गर्न सक्नेछन । तर टोल विकास संस्थामा २५ जना भन्दा बढी घरधुरी भएको अवस्थामा टोल विकास संस्थाको सहजिकरणमा रहने गरी २५/२५ जवानको समूह गठन हुन सक्नेछ ।

११. समूह बाहेक पनि कृषि विकास कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सकिने : गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने कृषि विकास कार्यक्रमहरुको प्रकृति अनुसार कृषक समूह, कृषि सहकारी संस्थाहरु, गैर सहकारी संस्थाहरु, गाउँ तथा टोल समितिहरु, निजी व्यवसायीहरु, कम्पनी लगायत अन्य कुनै पनि सरोकारवाला संस्था तथा निकायहरु सँग सहकार्यमा सञ्चालन गर्न सकिने छ ।

१२. यसै निर्देशिका बमोजिम हुने: गाउँ क्षेत्र भित्र क्रियाशील सहकारी संस्थाहरुले कृषि तथा पशु विकाससँग सम्बन्धी समूह गठन गरी कार्य गरेको अवस्थामा त्यस्ता समूहलाई यस निर्देशिका प्रयोजनका लागि यसै निर्देशिका बमोजिम गठित समूह मानिनेछ ।

परिच्छेद ५

कृषक समूहको नियमन र पारदर्शिता

१३. वार्षिक लेखा परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई : समूहले वार्षिक रुपमा नियमानुसार लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ । लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको एक प्रति गाउँपालिकामा समेत उपलब्ध गराउनु पर्ने छ । त्यस्तै वर्षको एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई पनि सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

१४. वार्षिक साधारण सभा : समूह गठन भई दर्ता भएको एक वर्ष भित्र र प्रत्येक वर्षमा समूहले साधारण सभाको आयोजना गर्नु पर्ने छ । साधारण सभामा वार्षिक कार्यक्रमहरुको प्रगति समीक्षा वार्षिक आयाव्ययको विवरण, आउँदो वर्षको कार्यक्रम हरुको योजना तर्जुमा नियमानुसार सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरु समेत पारित गर्नु पर्ने छ । यसको एक प्रति प्रतिवेदन कार्यालयमा गराउनु पर्नेछ ।

१५. अधिवेशन र विशेष अधिवेशन : समूहको सर्वोच्च अङ्ग समूहको अधिवेशन हुनेछ । अधिवेशन अवधि समूहको विधान बमोजिम निर्धारण हुनेछ । विधानमा समूहले विशेष अधिवेशनको व्यवस्था समेत गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ६

विविध

१६. समूह निष्कृत्यको अवस्था : लगातार ३ महिनासम्म मासिक बैठक नबसेमा, समूहले कृषि प्रसार कार्यमा अभिरुचि नराखेमा, अन्य विभिन्न कारणहरूले समूह निष्कृत्य भएको गुनासो प्रमाणित भएमा समूह निष्कृत्य भएको मानिनेछ । यस्तो अवस्थामा कार्यालयबाट सञ्चालन हुने कृषि विकास कार्यक्रमहरूको लागि उक्त समूहसँग साभेदारी गर्न सकिने छैन ।

१७. समूह विघटन हुन सक्ने : पटक पटक समूहको विधान विपरीत कार्य गरेको प्रमाणित भएमा, सरकारी जायजेथा वा रकम हिनामिना वा दुरुपयोग गरेमा, समूह निष्कृत्य भएमा, समूहको निर्णय अनुसार समूह विघटन गरिएमा, प्रचलित नियम विपरीतका कार्यहरू गरेमा स्थानीय टोल विकास संस्था समेत बडा कार्यालयको सिफारिसमा कार्यालयबाट छानविन गरी समूह विघटन गर्न उचित देखिएमा विघटन गरिनेछ । तर समूहमा सदस्यहरूबाट जम्मा भएको बचत रकम समूहको अभिलेखको आधारमा साँवा ब्याज वितरण गरिने छ ।

१८. संशोधन : आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार यो कार्यविधि संशोधन गर्न सकिने छ ।

१९. खारेजी : यस कार्यविधिमा उल्लेखित कुराहरू प्रचलित कानून बमोजिम बाँफिएमा बाँफिएको हदसम्म स्वतः खारेज हुने छन ।

अनुसूचि : १

(निर्देशिकाको बुँदा नं. ४ (घ) बमोजिम समूह गठनका लागि कार्यालयमा दिइने निवेदन)

मिति : २०७९...../...../.....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
सन्दकपुर गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
देउराली ।

विषय : समूह दर्ता गरी पाउँ ।

समूह गठन गरी सामुहिक प्रक्रियाद्वारा कृषि विकास कार्यक्रममा सहभागी हुन संलग्न विवरण बमोजिम हामी संगठित भई समूह गठन गरेका छौं । समूह गठन र परिचालन बारेमा **सन्दकपुर गाउँपालिकाको कृषक समूह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६** र प्रचलित कानून अनुसार कार्य गर्ने छौं । समूह दर्ता गरी पाउँ ।

संलग्न कागजातहरू:

१. समूहको पहिलो बैठकको निर्णय प्रतिलिपि ३ प्रति
- २ समूहको विधान ३ प्रति
- ३ अनुसूचि ३ अनुसारको समूह सदस्यहरूको विवरण ३ प्रति
- ४ समूह सदस्यको ना.प्र.प.को प्रतिलिपि ३/३ प्रति
- ५.अन्य केही भए सो को विवरण:

अनुसूचि २

(निर्देशिकाको बुँदा नं. ४ (ड) बमोजिम कृषक सदस्यहरुको विवरणको ढाँचा)

क.सं	समूह सदस्य हरुको नाम	ठेगाना	ना.प्र.प.नं.	पद	फोटो	हस्ताक्षर	कैफियत

अनुसूचि : ३

(निर्देशिकाको बुँदा नं. ४ (झ) बमोजिम समूह दर्ता प्रमाण पत्र)

सन्दकपुर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
माबुमोड, देउराली, ईलाम
(१ नं. प्रदेश, नेपाल)
कृषक समूह दर्ता प्रमाण-पत्र

दर्ता नं. :

दर्ता मिति :

समूह पद्धतिलाई सुव्यवस्थित गर्दै कृषि प्रसार कार्यलाई टेवा पुर्याउने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको ..... नं. वडा
..... मा मिति ..... मा गठित श्री.....
..... समूहलाई यस कार्यालयको अभिलेखमा दर्ता गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

.....
शाखा प्रमुख

.....
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पेज दोस्रो : पछ्याडि छापिने ।

नविकरण विवरण

क्र. सं.	नविकरण मिति		जरिवाना रु.	रसिद नं.	नविकरण गर्ने कार्यालय प्रमुखको नाम र हस्ताक्षर	कैफियत
	देखि	सम्म				

नोटः

१. यो प्रमाणपत्र समूहको कार्यालयमा सबैले देखिने गरी राख्नुपर्नेछ ।
२. प्रत्येक आ.व.को समाप्ति पछिको आश्विन महिना भित्र निशुल्क नवीकरण गरी सक्नु पर्ने छ।
३. तोकिएको समय भित्र नवीकरण नगराएमा रु. १००.०० जरिवाना लिइ नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
४. यो प्रमाण पत्र हराएमा समूहको निर्णय अनुसार माँग गरेमा रु.१०० जरिवाना लिइ प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
५. अन्य कुराको हकमा समूहको विधान र प्रचलित ऐन अनुसार हुनेछ ।

अनुसूचि : ४

(निर्देशिकाको बुँदा नं. ४ (छ) बमोजिम समूह दर्ता कितावको ढाँचा)

सन्दकपुर गाउँपालिका
कृषि विकास शाखा
कृषक समूह दर्ता किताव

जिल्ला: इलाम

१. दर्ता नं.:

२. दर्ता मिति :

३. समूहको नाम :

४. समूहको किसिम :

५. समूहको ठेगाना : सन्दकपुर गा.पा.....नं वडा

६. गठन मिति :

७. समूहको किसिम :

महिला :

पुरुष:

मिश्रित:

८. अध्यक्षको

नाम :

फोन नं.:

९. जम्मा सदस्य :

महिला :

पुरुष:

१०. सचिवको

नाम :

फोन नं.:

११. गठन हुँदा समूहको उद्देश्य:

समूहको छाप

